

**Якісно організована
співпраця педагогів на
уроці – запорука успішної
організації освітнього
процесу в інклюзивному
класі**

Любов ВЛАСОВА, директор ІРЦ КУ «НІРЦ»

Впровадження інклюзивної освіти на рівні держави – перший крок до визнання ціннісної значимості і поваги до особистості кожної дитини, прийняття її індивідуальності й неповторності, забезпечення її подальшого повноцінного та гідного життя в суспільстві

Нормативні документи

ПОСТАНОВА КМУ від 10 квітня 2019 р. № 530 «Про затвердження Порядку організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти»

ПОСТАНОВА КМУ від 15 вересня 2021 р. № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти»

ПОСТАНОВА КМУ від 21 серпня 2019 р. № 779 «Про організацію інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти»

Інклюзивна освіта в ЗЗСО

- П. 7. Для учнів, які потребують підтримки в освітньому процесі, керівник закладу освіти формує команду психолого-педагогічного супроводу та забезпечує її роботу в закладі освіти.

- Наказ МОНУ від 08.06.2018 № 609:

розроблення ІПР для кожної дитини з ООП і моніторинг її виконання з метою коригування та визначення динаміки розвитку дитини, її потенційних можливостей і зони найближчого розвитку;

надання методичної підтримки педагогічним працівникам закладу освіти з організації інклюзивного навчання;

проведення консультативної роботи з батьками дітей з ООП щодо особливостей їхнього розвитку, навчання і виховання;

Командний підхід:

Чітке бачення - чітке та погоджене усіма членами команди бачення майбутнього розвитку дитини в закладі освіти.

Відданість ідеї спільної роботи - різні перспективи і здібності збільшують ефективність команди.

Спільна відповідальність - усі члени команди відповідають і звітують за дії як свої, так і всієї команди.

Взаємозалежність – визначення спільних цілей, розуміння й цінування унікальності внеску кожного з членів команди.

Командний підхід

Інклюзивна освіта в ЗЗСО

Завдання вчителя:

- Оцінювання – як навчальних потреб особи з ООП, так і поточне/підсумкове оцінювання навчальних досягнень
- Розробка програми: на основі робочого плану та індивідуальних освітніх потреб особи з ООП здійснити її адаптацію чи модифікацію, розглянути альтернативи
- Планування – спланувати роботу на уроці, дібрати необхідні ресурси; обрати належний вид роботи згідно з ІНП та ІПР; визначити пріоритети у засвоєнні навчальної програми
- Навчання - виконувати план уроку, проводити навчання згідно з цим планом; залучати осіб з ООП до виконання окремих видів діяльності спільно з класом; моделювати навчальні методи й належну мову; надавати необхідні ресурси асистенту.
- Спостереження - розробити чітку систему організації освітнього процесу; спостерігати за процесом навчання, за потреби допомагати особам з ООП; працювати відповідно до розробленої системи.
- Звітування – брати участь у роботі КППС, ділитися спостереженнями та досягненнями особи з ООП, здійснювати моніторинг навчальних досягнень та моніторинг динаміки розвитку особи з ООП

Інклюзивна освіта в ЗЗСО

П. 17. Організацію інклюзивного навчання учнів забезпечує асистент вчителя, посадові обов'язки якого визначаються його посадовою інструкцією, що затверджується керівником закладу освіти відповідно до вимог законодавства.

Функції асистента вчителя:

- Організаційна
- Навчально-розвивальна
- Діагностична
- Прогностична
- Консультативна

Робота асистента вчителя полягає в:

Співпраці з учителями в організації інклюзивного навчання та виховання дитини з ООП, батьками учня

Участі в проведенні обстеження, спостережень щодо вивчення психофізичних особливостей дитини

Участі в розробці та реалізації ІПР

Оформленні відповідної документації

Основні аспекти:

Асистент вчителя є асистентом саме вчителя, а не дитини.

Асистент вчителя допомагає іншому педагогічному працівникові при організації і реалізації навчального процесу, підтримує самостійність і активне залучення учня до усіх видів роботи, які здійснюються у закладі під час освітнього процесу. Це означає, що він не прив'язаний до однієї чи кількох дітей, а працює з усім класом.

Види діяльності асистента вчителя:

Асистування вчителю

Індивідуальний супровід

Спів-учителювання

Вчитель & асистент вчителя

модель консультування (вчитель та асистент виступають консультантами один для одного у питаннях адаптації та модифікації навчальних програм, завдань);

модель навчання (вчитель та асистент вчителя обмінюються знаннями з тих питань, в яких вони компетентні);

модель співпраці (вчитель та асистент вчителя співпрацюють між собою в ході освітнього процесу).

Спільне обговорення ролей і завдань (ще на початковому етапі роботи)

Наголос на важливості дотримання конфіденційності

Спільне обговорення підходів до навчання

Проведення регулярних зустрічей та вироблення спільних стратегій поведінки та викладання, надання та отримання зворотного зв'язку, обговорення проблемних ситуацій

Співпраця

– це встановлення ефективних способів комунікації. Вона існує для створення здорової робочої атмосфери де вчителі мають ефективно спілкуватися зі своїми асистентами. Така співпраця розпочинається з чіткого розуміння обома сторонами своїх ролей та обов'язків, а також створення можливості для їх постійного вільного обговорення.

Різні види впровадження моделі співпраці

<p>Паралельне викладання Відбувається тоді, коли педагоги працюють одночасно з різними групами учнів в одному класі</p>	<p>Підтримуюче викладання Цей підхід також відомий як “один викладає, інший допомагає” або “ведучий і помічник”</p>	<p>Додаткове викладання може застосовуватись тоді, коли асистентові необхідно підсилити та додатково пояснити той матеріал, що викладає вчитель</p>	<p>Викладання в команді Це одночасне ведення уроку вчителем та асистентом вчителя</p>
<p>Основною перевагою паралельного викладання є зменшення кількості учнів, з якими працює один учитель, що дає змогу індивідуалізувати навчальний процес, шляхом залучення асистента, і краще врахувати потреби учнів. Навчальний зміст для груп може бути як однаковим так і змінюватись.</p>	<p>Вчитель визначає організацію, зміст та цілі уроку, вміння та навички, якими мають оволодіти учні. Асистент вчителя проводить окремі фрагменти уроків з малими групами, допомагає учням під час їхньої роботи над завданнями, додатково пояснює завдання, допомагає записати відповіді, особливо приділяючи увагу учням з ООП</p>	<p>Асистент вчителя в ході уроку може повторювати інформацію від учителя іншими словами, проводити попереднє заняття для учнів, які мають особливі освітні потреби, брати участь у представленні навчального матеріалу.</p>	<p>Педагог та асистент подають навчальний матеріал по черзі, підтримуючи один одного. Асистент вчителя несе таку ж відповідальність, як і вчитель за представлений матеріал. Такий метод викладання не буде ефективним без належного рівня довіри та комфортних взаємовідносин між вчителем та асистентом; вони мають бути готовими до узгодження стилів викладання.</p>

Дякую за увагу!

